

L'Estiuada

Periodic Nacionalista

Sortirà cada divendres durant l'estiu.

Redacció i Administració: Carrer de Vic, 9

Any VI

Sant Hilari Sacalm, 14 Agost de 1913

Núm. 68

PETITA ADICIO A L'HISTORIA DE SANT HILARI

Havent tingut ocasió de veure la documentació dels darrers senyors de Sulterra, he pogut aplegar algunes notes inèdites que formaran un modest suplement o aclaració a la genealogia i senyoria dels Gurb, família feudal que exercí durant segles el domini i jurisdicció en aquest poble.

En primer terme puc fer sortir dita família d'un Ramon Bernat de Gurb i de sa muller Saurina, que vivien a mitjans del segle XII, i que tenien bens senyorials en la comarca del Vallès. Dits cònjuges i sos fills Bernat, Romon i Berenguer definiren en l'any 1150 a l'ordre militar del Temple, en mans del Mestre Pere de Rovers, els drets jurisdiccional que tenien en el lloc de Sant Esteve de Parets. Per cert que la data d'aquesta escriptura és molt interessant, doncs és la primera menció de la Casa dels famosos Templers a Barcelona. Diu: «Facta carta in anno Incarnacione Domini MCL apud Barchinonam in Milicie domo V calendarum decembris.» Firmaren Ramon Bernat i Saurina i després son fill Bernat, l'esposa d'aquest Arsenda i els demés fills i filles Ramon, Berenguer, Saura i Guillema.

Com apar un xic confosa en la Monografia del senyor Carreras (plana 33) la successió dels Gurb de Sant Hilari, barrejant-la amb l'altra branca del lloc de Cerdans, és precis aturar-se a indicar-la. Bernat de Gurb, casat amb Arsenda, successor dels citats Ramon Bernat i Saurina, tingué diferents fills, succeint-lo l'anomenat Ramon qui en 1204, segons diu, Mossen Bofill en la Memoria «Lo Castell de Gurb i la família Gurb en el segle XIII», estava ja casat amb Adaleidis i era pare d'Anglesa; després tingué altres fills, Bernat, Sibilia, Arnau i Saurina. Aquest Ramon II de Gurb morí abans de 1231, succeint-lo en els bens senyorials el fill Bernat. L'altre fill, nomenat Arnau fou Bisbe de Barcelona en 1253, conceller del Rei Jaume I i embaixador a la cort de França. Bernat de Gurb casà amb donya Milia i sa mare Adaleidis li donà el casal de Montral en la comarca de Vich. En 1244 tenia quatre fills, un varó nomenat Ferrer i tres filles Beatriu, Elisenda i Milia. Així ho recompta Mossen Bofill. Nosaltres li donem un altre fill a Bernat de Gurb, de nom Blanca, segons la curiosa escriptura que havem trobat de l'any 1251, per la qual Pere Marc de Santa Eugenia promet als nobles Bernat de Centelles i Bernat de Gurb que's casarà amb Blanca, filla del darrer, abans del pròxim dia primer de Juliol si obté la dispensa pontificia i per garantia d'aital compromís fa dir Pere Marc homenatge a fur d'Aragó, manifestant que si obtinguda la dispensa no's casa podrà el pare de la noia i en Centelles reptar-lo com a falsari; «possetis me reptare per iurum et proditorum a ffurt Darago», segons els mots solemniais del contracte. I per altra part en Centelles i en Gurb també prometen a Pere Marc que al arribar de Roma l'esmentada llicència li donaran per esposa la citada Blanca, afegint: «et de hoc facimus quisque nostrum hofnagium tibi dicto P. Marchi a ffur Darago et amics damistat, ita quod si optenta predicta dispensacione dictam dominam Blancam tibi dare nollemus... posset nos apellare periuros et reptare nos proditores a ffurt Darago». Encara que no és cas únic, crida l'atenció que aquests contractants adoptessin la costum aragonesa, i fugissin de les disposicions semblants que contenien els Usatges de Catalunya. Tan curiosa escriptura fou firmada com a testimonis per el cavaller Berenguer de Malla i per l'Arnau de Gurb, llavors arcedià de la Seu de Barcelona i més tard de la mateixa diòcesi. Al veure tantes

precaucions per assegurar aquest casament ens fa sospitar que era la forma de transacció de discordies i litigis entre dues famílies emparentades.

Prosseguint la genealogia trobem que Bernat de Gurb, senyor de Montral, fou succeït entre 1260 i 1270 per son fill únic nascut en Ferrer, qui prengué'l cognom de Montral. En el darrer dels anys citats el veiem a Sant Hilari absolvent i definint an en Ferrer de Busquets de la parroquia de Sant Hilari de tota demanda o pena per haver usat pesos curts al vendre i declarant que aital demanda li podia fer «en virtut de la jurisdicció que tinc per causa del Castell de Sulterra». Per aquesta absolució reb del Busquets 600 sous barcelonins. Son testimonis el Prior de Sant Pere de Cercada i Asbert de Mansuli i autoritza l'escriptura Mossen Guillem de Codines, rector de l'iglesia de Sant Hilari. No crec que's tinga notícia fins ara de rector més antic d'aquesta parroquia. En 1307 era rector de Sant Hilari Mossen Francesc Roquer; en 1313, Mossen Bernat Llusà; de 1328 a 1332, Mossen Berenguer de Sant Martí.

Ferrer de Gurb, nomenat de Montral casà amb Francisca de Requesens abans de l'any 1274 i morí en 1282, éssent ja senyor de la casa de la Rovira. Devia també haver adquirit certs drets sobre'l Castell de Sulterra i la població de Sant Hilari, i ho deduí de la escriptura inèdita citada de l'absolució den Ferrer de Busquets.

Son hereu fou son fill menor d'edat, Bernat de Gurb, qui rebé consell de son oncle el bisbe Arnau de Barcelona. Bernat o Bernardó casà amb donya Fineta i morí jove, pels voltants de 1310. En 1307 encara l'havem trobat venent a Ramon Borrell, clergue de Vich una terra de la parroquia de Sant Andreu de Gurb, en franc alou, i en aquesta escriptura se titula fill i hereu de Ferrer de Montral militis quondam.

També és de 1307 la escriptura de confirmació i aprobació que'ls dits cònjuges Bernat i Fineta otorgaren a favor d'Arnau de Puig, habitant en la parroquia de Santa Marguerida de Vallors, de tots els honors i possessions que heretà dels seus predecessors, mitjançant la entrega cada dos anys en concepte de cens de dos sous el dia de Pasqua de Pentecostés i l'altre any d'un formatge i un ou en igual festa. Firmaren ademés dels contractants, Berenguer de Mansoli «loco et vice domine Fine uxoris dicti B. de Gurb» i Guillem de Mansoli, batlle.

Donya Fineta administrà el senyoriu i patrimoni fins a 1326. L'any anterior encara veiem a Berenguer de Santa Pau, procurador de dita senyora, demanar i rebre en nom d'ella la potestat del Castell de Gurb, del venerable militar Pere de Malla, entregant després la mateixa potestat al representant del Rei.

Bernat de Gurb, fill de donya Fineta, casà en 1325 o 1326 amb Blanca d'Olvan, doncs tenim un document de novembre d'aquest darrer any, per lo qual el clergue vigatà ja esmentat Ramon Borrell, reconegué a Bernat de Gurb que del diner procedent del dot de sa muller Blanca filla del ciutadà de Barcelona, natural de Berga Jaume d'Olvan o Olvany i de sa esposa Elicenda, li ha satisfet 1300 sous, preu de la venda de certs drets en els massos del terme de Sant Hilari, anomenats Rexach, Caserra de Vilaupl i Fàbrica. Un dels testimonis fou Ramon de Vilademany, canonge de la Seu de Girona.

També és del novembre de 1326 l'escriptura per la que Bernat de Gurb prometé a sa mare Fineta que tant prompte ella hau-

ria deixat lliure de càrreges els tres massos situats en la parroquia de Gurb, li retornaria el document de la venda dels mateixos massos feta per ella a carta de gracia. L'això era conseqüència de discordies entre mare i fill i d'un conveni celebrat en iguals mes i any, on per cert veu que donya Fineta havia sigut la hereua d'un altre fill seu, ja difunt, anomenat Francesc. Dit conveni l'autoritza el notari de Vich, Bernat Salat.

En 1328 el terme de Sant Hilari i son senyor Bernat de Gurb sofriren els efectes de les bregues i guerra que el Vescomte de Cabrera tingué amb l'infant Pere, comte d'Empuries i Ribagorça. El vescomte assetjà la Casa de la Rovira i la prengué per força d'armes; emperò una volta restablerta la pau, la retornà a Bernat de Gurb i amb escriptura de juliol del propi any 28 li cedí per donació irrevocable tots els drets que poguessin correspondre-li en el Castell de Sulterra i en dita casa forta, dita de la Rovira. El notari autoritzant fou el Rector de Sant Martí. La devolució no fou del tot espontànea i franca, perquè's realitzà per raó d'un conveni molt interessant i desconegut, com totalment desconegut es aquest episodi de l'història de Sant Hilari, celebrat a Vich a 14 de juliol del citat any 1327 i que comença així: «Jo Bernat de Gurb, fill del difunt Bernat de Gurb concedeixo a vos Bernat, vescomte de Cabrera i als vostres successors perpetuament el domini directe de la meua casa anomenada de la Rovira, en el terme del castell de Sulterra i tot quant allí tinc i en el lloc de Sant Hilari en alou franc. Ademés vos ho dono amb mer i mixte imperi i amb tota jurisdicció, satisfent-me per aital concessió 400 sous de pensió anyal. I jo B. de Cabrera, acceptant la donació, vos asseguro a vos B. de Gurb el pagament exacte de la pensió esmentada lo jorn de la festa de Nostra Dona d'agost de cada any». Firmaren el vescomte de Cabrera, la vescomesa donya Timbors i Bernat de Gurb.

J. MIRET I SANS

(Seguirà)

Una visió d'estiu

El trobar-nos altra volta en aquest deliciós país, immillorable per la bondat de les seves aigües, per la temperatura suau dins del període que'l calendari marca la canícula, per la frondositat de llurs incomptables boscos, expandint-se el cor al contemplar aquest Montseny cent voltes cantat, jamai vell, sempre nou en bel·leses i manantial inagotable d'aïres purs; ¿no predispone aquest esplèndid marc a somniar?

Dins d'aquest superb i sanitos ambient hi trobem el noble poble de Sant Hilari, bon català, sempre i en tota època atent a fer agradable l'estada en els forasters i pensant tot l'any de quina manera poden fer augmentar el nombre d'estiuejadors, procurant millors en la població dins dels seus reduïts medis, preparant diversions i constituint-se la totalitat dels seus més prestigiosos elements, en una especie de junta permanent d'obsequis.

Naturalesa i poble, preparen i refinen llurs gales per a que els malalts que venen a fer la seva curació, aquesta sigui més profitosa amb l'agradable estada, no oblidant que'l bon estat moral del malalt contribueix en molt a la millor eficacia dels remeis; l'alegria es l'expansió del cor i el repós de les dolències.

Y com no hi ha d'haver aquí joia, on s'hi reuneix un aplec de dames y damiseles que sembla que s'hagi fet una crida per tot el món, per celebrar aquí un concurs de bel·leses?

Les diversions es multipliquen, les excursions sempre tenen bon èxit i deixen un

grat recort; mes en mig de tan bullici sempre hi queda quelcom de positiu i d'avenç, ja alguna obra benèfica, ja una nota de progrés, com la creació de l'Estació meteorològica.

Mes, i aquí vé el nostre somni, ¿perquè amb tals elements Sant Hilari no ocupa el lloc que li correspon i que tindria al estranger, mercès a les seves aigües insubstituïbles per la cura de moltes malalties, la bondat del seu clima durant l'estiu i els elements que fan tan xamosa l'estada en el seu poble?

Nosaltres hem vist en visió, convertits els boscos que rodejan el Establiment, en verdaders parcs amb passejos per les muntanyes, disseminats hi havia magnífics xallets, un edifici sumptuós per a concerts on hi brillaven les notabilitats mundials, tot plé de confort i de llum, i aquest se prullongava fins al poble, el que apareixia transformant, tenint els passejos admirablement cuidats, sense faltar hi, ni bancs, ni arbres, ni esplèndida il·luminació, hi havia un gran hotel a la moderna, camps de sport, carrers ben empedrats, bons serveis públics, amb telegraf i telefon, autos en combinació amb els trens expressos, barriades noves, amples i florides, servei de dia y de nit entre el poble i el Establiment; en un mot la visió era una instantànea d'un balneari de gran fama qual correspon a les aigües picants que aquí tenim, i a un poble que's una immillorable estació d'estiu i ben apreciat de tothom.

El portar aquesta visió a la realitat, no seria cap miracle, si bé tindria d'haver-hi un canvi radical en els procediments actuals, bastant estacionants, transformant lo que's avui una empresa patriarcal i casolana, en una d'ample concepció i de gran volada, amb empena i medis per la creixent explotació de les aigües i treient bons partits de totes les circumstancies excepcionals en que's troben.

Com a fills d'aquesta Catalunya, que mai veurem prou enlairada i estimada, voldriem tocar l'efectivitat d'aquesta visió; les aigües, el poble, els habitants, s'ho mereixen: ¿serà un jorn una realitat?

FRANCESC D'A. MAS

Floretes

Entre les estiuejantes que a Sant Hilari han vingut se'n veu una multitud d'aixerides i elegantes. I de tot aquest pomell que per aquí's veu fa dies s'ha guanyat mes simpaties la Teresina Rossell.

Aquest estiu Sant Hilari com cada any s'ha convertit en un jardí molt florit que dona bo passejar-hi. I entre un tendre i bell planter de floretes que hi llueixen són de les que's distingeixen Anita i Trini Ferrer.

Si passejau pels indrets del pintoresc Sant Hilari trobareu uns angelets que's agrada molt anar-hi. I de tots, el més humil que aquí el seu benestar busca és aquest angel gentil que li diuen Mercés Rusca.

J. ASMARATS.

De la gent de mar

Sobre els pals enseuats hà reliscat la quilla del llagut i de l'embranchida darrera donada per en Jaumet s'és avençat el barco fins a trenc de les onades.

La proa s'ha endinçat en l'aigua per a exirne seguidament tota mullada, i la barca hà restat sens avençar més, balancejant-se suauement d'una banda al altre.

En Miquel, dret sobre el banc mitjaner, posa els rema en els escalmis.

En Jaumet, nu de peus i cames, hà saltat damunt la borda i espolsa els granets de sorra amagats entre els dits dels peus, i les gotetes d'aigua de mar tota salobrosa.

En marxa el llagut, en Miquel boga amb tot el dalé de sa joventut; son pit brú, que ensenya per entre el davant descordat de la camisa, s'infla i desinfla a cada colp de rema.

La proa del llagut talla l'aigua amb un cabeceig suau, deixant per la popa una ratlla escumosa i llarga, que sembla destriar la continuïtat de les petites onades que passen raudament per a deixatar-se escumoses a la platja.

I a cada embranzida del remador, el llagut cruxeix i se sent el xerbotar de l'aigua contra la quilla.

A cada costat, l'aigua té una fondaria esgarriosa; el color ha passat del lleugerament roig, quan encara s'oviraba el fondo sorrós, al blanc primer i al verd fosc després: la vista es perd fitada per aquell misteri de profunditat, i se sent un esglai al pensar en el plom d'aigua sobre el qual sura el llagut.

Aquella costa daurada, aquelles muntanyes de granet, quines cimes coloreja de vermell el sol que's a la posta, s'allunyan, se allunyan.

Una glassa va pujant del mar cap a les cimes, i les poques cases del poblet mariner, han perdut el blanc immaculat de la calç per a devenir de color gris de boira.

Uns petits punts negreus, a la platja, donen l'impresió de persones, i uns llumets encuadrats en les petites finestres, denoten que poc a poc la gent es va recullint en les cases llurs.

El sol hà tramontat la muntanya més llunyana, i les seves clapes morades i rojes, que encenen en tons de foc els cimals, ja no més es reflecten sobre els petits núvols d'istiu, que, inmovals, dalt del cel blanc, semblen sentir l'angoixa de les grans xafagors de la terra.

El llagut va fent via enllà, enllà, quan en Miquel reste radigat de l'escomesa donada al rema, els agafa en Jaumet, i llavors el cançat lluitadó s'asséu a popa, l'una ma al timó i l'altre ma senyalant masies conegudes i cimals de muntanya moltes vegades escalats.

Comencen a brillar els estels a la volta blava, i en les llunyanies del mar, es veu la silueta de un vapor, quina interior il·luminació projecta unes extranyes i movedisses llusos sobre les ones rissades.

De la banda de terra, s'oïren les veles de altres llaguts de pesca, inmovals i desinflades, per la calma grandiosa de la tarde.

—Miquel!—me sembla que'n Canari no arribarà pas ont va calar ahí.

—No fa pas un alé d'aire.

—Mira que es sort, sa seva. Ahir, qui sab es peix que va agafar.

—Per lo que l'hi serveix!... A sa taverna d'es Salat en dirán bé, que lo que es sa dóna i ses criatures...

—No sé pas com sa dóna s'hi vol estar amb un perdut aixís. S'ha fet malbé tot lo seu i de sa seua dóna.

—Y encara sa bestia l'hi tapa sempre sos embulls.

—Es una santa, na Maria Agneta. A mi me té molte compassió.

—Pas a mi preira de Deu!, podia estar molt bé i va estimar-se més un borratxo que una bóna persona.

—Y qué hi farás, home? Les dónes sempre son aixís. Lo trist es que després en paguen tota sa vida.

—Tant guapa que era i es encara na Maria Agneta!

En Jaumet va xuclar una pipa que aguantaba amb sa ma esquerra, i sos ulls, distrets, van recórrer tot l'horitzó; després va llençar al espai una columna de fum blanc que va recargolar-se i fondres seguidament.

Va girar se un xic de brisa de terra, i el llagut del Canari no va pas tardar a agafar el vent; la véla se l'hi va inflar, i rápidamente va agafar ventatje.

Tota la nit havian tirat les xarxes a mar, i la panxa dels llaguts no podia pas engolir més sardina. Quin bè de Deu de peixos platejats i saltadors, que s'esmunyien per entre els descosits de la xarxa i que lliscaban de les mans llefiscosos i frescos com algues marineres.

El llagut del Canari tornaba cap a terra sobreexit apenes de l'aigua.

—Quants quintais creus que en porta, aquest reconsagrat de Canari?—feu en Miquel guaitant amb avidesa el llagut que passaba raser al seu.

—Què sé jo!, va dir en Jaumet, fitant una rencuniosa mirada sobre la vela inflada, tiranta, tremolosa, del llagut del atortunat.

—No podem pas queixar-nos nosaltres, tampoc—afegí en Miquel.

—Mai m'he queixat de la pesca, que bones mans tenim i som més mariners qu'el Canari. Lo que m'altera el nervis i en remou ses tripes, es veure es mals tractes que aquet borratxo dona a sa seua dóna.

—Jaumet—afegí en Miquel—ja es hora de que oblidis lo passat: pensa que na Maria Angela s'ho perdé i que avui es ella qui més se'n plora.

—Si ja ho sé, home!, pró preira de Deu! si com veig que ell la maltracta i que ella plora... si'm venen unes ganes de tirar-me a sobre d'ell i escanyar-lo i ferne bocins!

—Jaumet, vas malament: fa dies qu't dic lo mateix i me fas por. Feste càrrec que l'Agneta ja no es al món, i tú, càsat aviat amb sa noia de's Remé, que's prou aixirida i't vol com mai t'hauria volgut l'Agneta.

En Jaumet no va pas respondrer. El dia anaba clarejant, i els pescadors desfeien el camí fet a primeres hores de la nit, anant recullint les xarxes.

Sobre el mar, llis, blanquinós, quiet, hi florien un bé de Deu de cançons marineres, tenien la melancolia de les immensitats desconegudes, i tenien el sentiments d'aquels valents homes de mar, que marxen cada nit de la platja sense saber si hi tornarán el vinent dematí.

Apa, apa, apa, vinga remar; de la boira matineria, en sortien les petites cases blanques, s'anaben dibuixant els ceps en les vessants muntanyenques; les etzevares del camí de la costa anaben dibuixant ses puntes espinoses; dels teulats casolans en pujaven les tipiques columnetes de fum, indicadores de que l'asmorsà feia sa via.

La platja estava animada: dónes i criatures esperaben els llaguts curulls i tot era un florir de rialles i un esbandiment de corredisses; les xarxes queian lluentes de peixos sobre la sorra fresca de la nit; les quilles tornaban a pujar pels pals enseuats, i els cercols de mariners i comerciants repetien indefinidament la cantarella: ja 42, 41, 40, 39, 38!... Jo!

El Canari havia buidat son llagut i un raig de monedes de plata havian entrat en aquella bossa de cotó verd que lligaba amb un nú de corda de barco.

La Maria Agneta i les dos criatures l'esperaben dalt de la platja, a ran del carrer.

Ningú sab lo que va passar entre ells; pró va sentir-se de moment la veu regollosa del Canari proferint renes i malediccions endresades a sa dóna i criatures: aquestes ploraben, i dels ulls de la Maria Angela en sortien guspires d'indignació.

—Son teus, els fills. ¿ho sents?; està bé que vulguis que jo'm mori de gana, pró no pots dexar-hi morir an ells; per mi sóla, jo no't demanaria pas res: pró pels teus fills...

El Canari, brutalment, cobardement, va afogar les darreres paraules en la boca de Maria Agneta, i una bofetada va esclatar com un colp de fret; la pobra dóna va caure en redó, i les dos petites criatures varen esclatar en un gran pló, porugues, horritzades.

Van córrer dónes i mariners, i el Canari, olímpic, cínic, va fer una ganyota de meyspreu i va apartar-se tot llensat infamants blasfemies.

—Es el llagut d'en Jaumet i en Micaló!; com va carregat de peix! Miréu boguen tots dos i gaire bé no poden fer-lo avençar.

Quina barcada més plena que portaban! Com buidavan les xarxes curulles; com saltaban les sardines, recargolant-se per la sorra i fent titànics esforços per a retornar al seu mar; a aquell mar tant blanc i tant plaent, i que sens ell no podian pas viurer.

En Jaumet, atrefagat, satisfet, poc havia reparat, de moment, en el cercol de dónes i mariners arredosats vora la primera casa; després, si que hi va reparar, i quan l'hi varen contar lo succehit, va devenir tot vermell, i després ben groc, i després l'hi va pujar un tremolor dels peus a les dents, i l'hi va semblar que les cases es capgiraban i que una boira ho espesceia tot.

Va acostar-se a l'Agneta Maria, que, ja retornada, mes encara tota pàlida i plorosa, estava asseguda en un pedris.

—Agneta—feu en Jaumet, amb la veu tremolosa—si jo hagués estat aquí mig hora abans, el Canari no seria pas viu, ara.

Tots els del cercol van quedar parats.

—Vos dic que l'hauria mort, per cobart; ell no vol mantenir-te, ¡el borratxo!, ell no vol mantenir els teus fills, i ell s'ho gasta tot a la taverna. Digali,—i aquí la gola de en Jaumet, vibranta, resseca, va pendrer un timbre cavernós, estrany; sos ulls, vermells i sortits, donaban a sa faç un aspecte tràgic—digali, que jo t'he donat tots els diners de la barcada, per que'n compris pa per tú i pels teus fills...; digali que m'en vaig, perque un día o altre el mataria... i que si jo sé mai que posi altre vegada la seva ma sobre de tú... ¡maleitsiga!... preira de Deu!... Quan el trobi a mar, sa barca irá quilla enlaire i l'hi migpartiré es cap amb un colp de rem.

I en Jaumet, boig, sanglotant de pena i de coratje, correu platja avall, avall, enardit d'indignació, fins que, lés de córrer, va caure en el redós de una cala, i allà, boca terrosa, va plorar com un noi, ell que tenia el pit de brau i que tant ardidament es barallaba amb les onades i amb els homes.

JOAQUIM PLA

Aigua picant

L'estiueig hà entrat ja, en la seva plenitud: la vila és tota ella engalanada per una població ciutadana, els carrers, les places i els passeigs són remors de converses. La vila somrient i quieta, s'hà obert a les clarors i a la frevolitat de l'estiueig.

I aixís s'han començat els concerts selectes i els balls plens d'hermosor. Els concerts i els balls en els nostres grans salons constitueixen la nota més agradable; fóra d'ells la vila és animació, bellugadiga de grups amb un aire abigarrat, però no hi hà aquesta bellesa forta de juvenut, ni la nota veritablement artística i senyorial ens arriba dintre nostre. Els passeigs atapaits de vianants i de belles senyoretes, es concreten en aquestes grosses reunions. La frisança de l'estiueig abigarrat i cosmopolita té tots els atractius quan es transporta en aquestes festes plenes de color en les quals tot, fins la pregonia admiració per la damisela bellíssima pren un caient de suavitat i de bella discreció. Uns rigodons, adhoc no perfectament ballats, resulten encantadors, com encantadores són les senyoretes Mas—la Montserrat que té una

faç de dolçíssima i viva expressió—com atraienta i simpática resulta la Maria Pólit a la segona paraula que li dirigiu, com admirablement franca i senzilla és la senyoreta Muñoz, encara que a voltes per un excés de cortesia li tinguem de parlar en castellà a ella que es ben catalana.

Apuntem-ho encara que sigui concisament:

Els putxinell-lis han ben mort. Havien tingut a la nostra vila una época plena d'explendor. Encara recorde com el crític d'un diari barceloní al comentar la sarquela San Hilario Sacalm de l'Escalante, es dolia de que en ella no hi hagués ni una remembrança d'aquell espectacle i nosaltres en aquesta secció fa tres istius dedicàrem una glosa a l'afició i a l'entusiasme del públic per en Titella.

L'espectacle hà passat a l'història; l'Arturo que era admirat, ja l'anterior istiu havia de fer les representacions sense que la concurrència guardés quietut. Ell i tots preveiem la desaparició dels putxinell-lis.

Enguany com un record encara es feren tres representacions. Ningú s'en dol de la desaparició: els antics estiuejadors en fan esment com d'una cosa pintoresca: menys s'en planyen les senyoretes, les que com la Molist, la Lopez i la Gusils els han vist triomfar encara que a la Rosita Lopez l'afectin tant les películes tràgiques. Y encara els hauria oblidat més la Eularia Castellet tota plena d'ingenunitat per la qual i per el jove que amb ella balla, no hi ha res com un vals.

Però jo'm declaro partidari dels putxinell-lis abans que del cinema. En titella i tota la seva companyia podien resultar una ignocentada, però la pel·lícula trágica, descarnada, immoral es presenta tan real a la vista de tot el públic que arriba a produir una sensació de brutalitat i aquesta brutalitat és eminentment pervertidora. Lo més rui, lo més dolent, es representa en el cinema: en ell la paraula és gest i el gest efectista es perllonga, l'escena dolorosa i immoral—l'adulteri, l'assassinat, la violència nua i baixa—esdevé exagerada i adhoc grotesca. Al menys els putxinell-lis, ignocents, esplai de criatures, no afectaven. Feien riure fins quan representaven dramas i tragedies; tenien sempre el sò de fusta. Reconeixem per això que han passat de moda; que a les senyoretes com hem dit no 'ls hi agraden, però davant de tanta i tanta pel·lícula preferim els ninots de fusta. I estem segurs de que l'Ampar Sarmiento tan riallera tindria també per ells un bell somriure i les germanes Casas, sobretot l'Anita esclataria amb una de les seves riallades sonores i fresques.

Diem també que totes les coses tenen la seva filosofia i el cinema il·lògic pels gualants enamorats, adhoc enamorats amb aquell amor d'aigües que'ns conta la Fuster, té sempre una similitut; jo per tu faria això, em mataria, correria cinc dies com ho fa el protagonista de la pel·lícula—pot dir ell a la dolça ella.—I l'amor del cinema més fort que'l de de novela, té l'eficàcia d'una declaració. Els putxinell-lis no tenen pas aquest dó, son inofensius. La nostra gentilíssima Venturita Martí no sabria pas qu'escullir: sortosament el cinema no l'afecta.

FRITZ

Estació Meteorològica

Més de Agost.

800 metres sobre mar.

BARÒMETRE			TERMÒMETRE						HIGRÒMETRE		
Dia	8 m.	4 t.	Màxima	Hora	Mínima	Hora	Mitja	Oscil·lació	8 m.	4 t.	Observacions
7	759	760	21	10	13	5	17	8	60	87	10'2 mm. pluja.
8	760'5	760	17'5	13	7	4	12'25	10'5	75	74	8 " "
9	760	760'5	19	11	9'5	4	14'25	9'5	84	82	5'4 " "
10	762	762	20'5	12	7'5	5	14	13	64	79	Nuvulós.
11	762	761'5	24	13	11'5	4	17'75	12'5	70	65	Dia esplèndid.

F. Cid.

Es l' hora del concert i en el saló hi veiem l'estol de belles damiseles que són la nota de color i de bellesa que'ls fa per això més encisadors.

Entre pel·lícula i pessa de concert és plaent el discreiteig amb les xamoses concurrentes i encara que resulti paradoxal, durant les estones de projecció del cinema es fa un silenci absolut en el saló, sembla talment que l'abundor d'escenes tràgiques a que'ns té acostumats el cinema siguin sedants per a les converses amables i que al fer-se la llum un se senti alleugerit i retorni altra volta l'animació que té quelcom de desvetllament. Es allavors quan les converses amicals prenen color i atractiu.

Dels rotllos esclaten rialles que a voltes esdevenen irreverents entre les dolces cadencies d'un Minuet o d'un Boston que'ls nostres artistes del tercet interpreten admirablement i que tenen la virtut de fer posar en els ulls de la gentil Dolors Vallicrosa un deix de melangia reflexe de la seva ànima enamorada de la música i de la seva esquisida sentimentalitat. Al seu costat l'Assumpció Corbera amb la seva distingida discreció posa el comentari just

a les incidències de la conversa. A voltes les notes d'una bella composició musical dita d'una manera justíssima, té la virtut de gelar a flor de llavi la paraula galant que frissa per a ésser dita; es fa un silenci relligiós en el saló i una nota de fonda espiritualitat sura pel ambient i es reflexa en els oients. La Maria Fuster escolta i en son semblant és dibuixa un encisador somriure de joia com els que ella sab fei per a correspondre amablement a unes paraules galants que li sien dites... Es tota una gamma de impressions les que un sens voler descobreix seguint amatent els rotllos que fan les nostres estiuejadors en les nits de concert; emperò per damunt de totes un sent la dolça impressió de joventut que amb ingenuïtat és manifesta en aquestes vetllades quotidianes i que tenen el grat perfum de les coses que deixen records de benhaurança.

Lentament, deliciosament transcorren les hores del concert; és una forta recança la que un sent al llegir en la tela l'anunci del final de la sessió i és amb el bon recort de les coses que impressionen agradosament com un va despedint-se de les xamoses damiseles.—J.

EL MAR I LA MUNTANYA

Ja hem arribat al cim de la muntanya, mon amic: l'aire té una aroma i frescor, que endolceix els pulmons i acarona les galtes enrogides per el fatig.

—Es la fresca de matinada, es l'aroma de les herbes del bosc.

—No aimes tu aqueix paisatge matinal, de dolça quietut i de colors suaus.

—Trobo a faltar-hi quelcom: hi manca moviment, puix es quiet el paisatge com un paralític.

—Esguarda al lluny, i veuràs la silueta d'una serralada morada, qual perfil sinuós, sembla'l del cos palpitant d'una nina adormida; mira al fons, i veuràs els arbres vestits amb sos mantells de fulles, esmeragdi- nes les unes, verdes les altres, com els ulls de Minerva; contempla açí la muntanya rocosa quals pedres acimbellades li donen l'aspecte d'un monstre petrificat, i diguem, si aital paisatge no es bell, si no hi sents palpitir una vida intensa sots aqueix espectacle de serenitat.

—Hermós es lo que contes, emprò, digues-me, caríssim, com aimes mes contemplar la natura, quieta i adormida o dançant i corrent?

—Adormida.

—Doncs jo, corrent i dançant. Aimo'l moviment, que's símbol de vida, per això m'atrau a mi la mar, com a tu la muntanya. Aquelles ones, que prenen tan bells colors, moviments i formes, elles, qui semblen, a voltes, un remat d'ovelles atansant-se a la platja, i altres un estol de lleons, qui bramolant assalten les roques nues, em causen a mi més plaer, que les teves muntanyes quietes i ensopides.

—Calla apassionat, no fereixi ta llengua, la sacra quietut de la muntanya; no profanis amb tes estridències el silenci d'aqueix temple, en el qual la Naturalesa hi eleva ses pregàries.

—Oh, la mar, la mar, es la qui resa, i es la seva oració'l ritme de les onades.

—I les seves blasfèmies els brauls de la tempesta.

—Perqué maldius del mar, si en el seu dors hi corren les naus sens obstacles, portant arreu als homes i riqueses.

—Emprò la mar es traïdora, car amaga esculls sota una tenue capa d'aigua, i es enganyadora, puix atrau als mariners i quan son lluny de la platja juga amb ses naus, i aprés d'haber-les destruït escup els restes; i ni després de fer el mal te entran-nyes!

—Respont-me tú ara: Observa una volta eix paisatge i el trobaràs bell; torna'l a contemplar i acás també'l trobaràs bell, mes, després de contemplar-lo moltes vegades no't serà fatigós? Serà sempre el mateix i es tant cançat mirar sempre una mateixa cosa.

—Admets tu, que'l paisatge es bell?

—Si, ho suposo.

—¿Què es lo bell? No es lo que'ns causa plaer al contemplar-ho, lo que fa estremir l'esperit com una dolça carícia?

—Això és.

—No dius que'l paisatge sempre es el mateix?

—Evident.

—Doncs sempre serà igualment bell, i éssent igualment bell, serà igualment pla- cerós a mos ulls; jamai cansat i monoton perquè la bellesa no fatiga, puix té la suprema virtut d'ésser perennament bella, com emanació que's de l'essència divina bella eternament.

—Parles com un místic, enamorat de la natura quieta. No en va es el cor del continent la patria del misticisme. Els ideòlegs viviu massa alt, per això a voltes vos envolcallen els núvols del misteri i els que vivim al pla i aimem la mar no vos comprenem.

—Perqué vosaltres voleu viure sempre en el reinat de les sensacions, més que'n el del pensament. Voleu viure per a sentir i no per a pensar. Quan vos diuen, retireu-vos en les solituds del esprit, on s'hi troba serenor de la muntanya, responeu llavors: no, vull viure; i enteneu per viure cercar noves e inconegudes sensacions, voleu que 'l cor, agitat i enganyador com la mar imperi en vosaltres, sens fixar-vos que'n el reïne del cor, turbulent com el mar, no s'hi troba com en el del esprit la pau i serenor de la muntanya.

—M'has convençut amic, ja hi trobo mes atractiu en el paisatge, ja'm plau mes pujar a la muntanya.

—Puj-hi cada dia un moment, acostumat a enlairar-te; que sentiràs robustir ton esprit amb l'alçada del aire que devalla de l'ideal muntanya de la contemplació.

JOAN MON I PASCUAL.

Sta. Coloma de Farnes, Juliol de 1913.

Suprem amor

A Maria de la Mercè Amat

Jo crec en Tu, Estimada. Per Tu la meua vida ha recobert de roses la brosta del dolor i en mig la vermelló de l'ideal florida ha triomfat amb sa porpra la flama de l'amor.

Per la divina gracia que en els teus ulls s'encèn els meus que no sabien més que un cel, han

[mirat

com el cel s'apagava baix el reflexe ardent que en la teua mirada de gloria s'ha inflammat.

Jo espero en Tu, Estimada. Espero l'alegria de besar els teus llavis i veure en els teus ulls com cel i estels i sol i lluna i tot fa via com per un llibre màgic d'interminables fulls.

Jo sé que Tu ets la font per eura el meu neguit i sé que estic sedent de la teua hermosura i sé que entre'ls teus braços hi trobaré l'oblid de tot allò que'm sotjà i'n fereix i'm tortura.

Jo sé que ets una ardenta garba de flors de flama i sé que al abraçar-te potser mori... ¿Què hi fa, si una veu de desig que en el meu cor s'inflama me diu que és més que viure morir-se d'estimàl

Crec en Tu, espero en Tu, t'estimo... Quina cosa he de volguer a fora de Tu per sé ditxós? El meu cor sedeja't va cap a Tu, l'Esposa, com l'abella que cerca sa mèl entre les flors.

Per què he de somniar, si't tinc, una altra vida? Què més hi puc trobar que en Tu no haigi tro-

[vat,

si'l sol es dins tos ulls de verge amorosida i no hi haurà més llum quan els hagis tancat!

ALBERT DE QUINTANA

Hivern de 1913

Els rodells i l' aranzel

I

M'ha demanat l'amic director de «L'ESTIUADA» un article sobres els rodells en la seva relació amb l'Aranzel d'Aduana i vaig a complaure'l fent constar abans que no soc ni molt menys, un vot de qualitat en la materia, car desconec per complert no sols l'article en sí, sinò també l'importancia que té en el nostre país o és susceptible de tenir la producció que'ns ocupa i les circumstancies en que la mateixa es desenrotlla.

Em limitaré doncs, a exposar algunes consideracions generals sobres els drets d'importació perquè els propietaris interessats puguin relacionar-les i deduir lo que creguin més convenient per a la defensa d'una producció que tant afecta a eixes comarques.

Els aranzels d'aduanes en el seu origen no eren més que un dret exclusivament fiscal per a proporcionar ingresos al Tresor, però des de molts anys an aquesta part la majoria dels Estats els han convertit en règim protector dels seus principals elements de vida a fi d'assegurar el mercat interior pels productes anomenats nacionals.

En aquest últim cas es troba Espanya, obligada pel sensible enderriment en que per desgracia es troba la seva industria, agricultura i comerç, degut a diverses causes entre altres, els conflictes interiors i exteriors, la deixadesa dels seus habitants i el desacert dels seus governants.

Un país pobre i relativament atrassat com el nostre, amb moneda depreuada, precisament quan grans potencies europees d'evident superioritat econòmica carreguen els seus aranzels, solament per ignorancia, quixotisme o error manifest pot ésser lliurecambista.

Això no vol dir que tinguem de caure a l'extrem oposat. Reconeixem que no'ns convé el lliurecambi, però és forçós afirmar que tampoc podem admetre com a bons i convenients el prohibicionisme i el particularisme, des del moment que'l sistema d'elevat tarifes o mantenir-les exclusivament elevades per a favoreixer a indústries qual estat d'avenç els hi permet competir amb menys protecció, ho creiem altament injust, car sols serveix per fomentar la rutina i adquirir fortunes a costa del consumidor el qual paga car lo que podria obtenir a menys preu sens lesionar els interesos de la producció.

Els interesos creats baix el regim proteccionista que des d'anys impera, els quantiosos desembolsos que al ampar de la Llei s'han fet per avançar i perfeccionar i l'actitut en que s'han col·locat poderosos Estats exigeixen al meu modo de veure un sistema oportuniste protegit les indústries que'n Espanya han trobat o poden trobar medis naturals de desenrotllar i aplicar drets reduïts an aquells productes que pel seu modo de ser i circumstancies especials, no són susceptibles de fabricar-se en bones condicions en nostre país; el sosteniment d'indústries que solament poden viure al ampar d'exagerades tarifes aranzelaries, equival a enriquir a determinats industrials a costa de les indústries derivades, del comerç i del consumidor.

De lo exposat s'en dedueix clarament, lo complexe i dificil que sempre resulta la confecció d'un bon aranzel, tant més quan en ell es ventilen constantment interesos oposats.

Succeeix amb freqüencia que un article manufacturat constituïx una primera materia per un altre industria i allavors tenim que'ls productors d'aquell pretenen una protecció elevada, mentres els que l'em-

plean com element auxiliar, sostenen que se l'hi deuen aplicar drets reduïts per no encarrir els seus productes i poguer competir amb els similars estrangers.

D'aquí la dificultat de definir concretament lo que són primeres materies puix si agafem per exemple l'industria de filats i teixits de cotó, ens trobem en que pèl fabricant de filats la primera materia es el cotó en rama, pèl de teixits, els filats; i pèl d'estampats els teixits o les empeses.

Tenint en compte lo exposat veiem les regles que estableix la quarta de les Bases per la revisió aranzelaria, sobres els senyalaments dels drets d'importació:

«Base 4.ª.

»B) Els productes naturals que s'obtingan en el país i que l'industria nacional emplea com primeres materies fent excepció dels abonos i de les substancies alimenticies satisfaran un dret que no excedeixi del 10 per 100 del seu valor».

»C) Si les mencionades primeres materies fossin similars a les de producció nacional, el dret no passarà del 15 per 100. En aquesta categoria serán compreses les embarcacions, la maquinaria agrícola, el bestia i les drogues».

»D) Els productes naturals que no serveixin de primeres materies i les substancies alimenticies que no's considerin com articles de renda, podran gravar-se fins al 20 per 100 del seu valor».

»E) Els productes de l'industria pagaran del 15 al 50 per cent del seu valor, fent excepció d'aquells que no tinguin similars en la producció nacional, que adeutarán del 10 al 35 per cent. Es consideraran com productes industrials els productes químics a excepció dels considerats de renda, qual base sigui l'alcohol i els abonos minerals i primeres materies destinades a la seva elaboració».

Ara bé, ¿a quina de les expresades Bases deuen incloure's els rodells? En realitat no em considero indicat per a determinar-ho des del que com ja he dit abans no conec la article.

Els propietaris de castanyers per a rodells i els productors de rodells son els cridats a emetre opinió i a justificar i definir el seu criteri sobres el particular.

Però malgrat això em permetaré fer algunes consideracions, no amb la pretensió de sentar premises, sino pura i exclusivament, per si poden servir d'orientació als iniciats i competentes en la materia.

J. MARIAN PIRRETAS

Repòs

Deu ungl d'aroma sa testa consagrada i li donà per terra l'esquerpa serralada.

M. COSTA I LLOBERA

Allà an el bell cor de la meua terra paradís somniat de ma joventut s'alça airós, soberb, a un caire de serra no esperant pels tràngols veure's mai vençut, un pi colossal que rocam s'aferria i corprén als homes en la solitud.

Quina grata essencia d'aquell pi gegant que'l tramontanal sens parà escabellat Si'l temps li descalça la nuosa arrel, ja li amoreix l'alta fontanella; si'ls pastors li roban l'escorça sagnant ell sa copa verda va oferint al cel mentres li somriu una que altra estrella.

Quan el sol flameja, sota'l cel ombríu reposo cançat a la mig diada i remoc les cendres d'un sagrat caliu que colga l'oblit de la dona aimada. De sobte m'arriba com un cant llunyà l'esquellaig que en l'aire trèmol fa vibrà el remat nombrós a la fondalada.

Va glosant l'esparça, fruit d'una il·lusió que en la fresca ubaga canta'l vell pastor amb veu d'un encis i armonia plena.

Jo no sé que sento que'm va corlligant,
i la melodia d'aquell màgic cant
el meu pit après d'ansia asserena.

I'l pastor m'hi atrapa: seu devora meu
guaitant, anhelós, llà d'allà a la plana;
mes, quan se'n adona de mon posat greu,
del fons de sa pensa tot de recors treu
que boi conflat lentament m'esgrana.

Era pla bonica com un bri de sol;
traïdor l'escarnia sempre'l russinyol
quan allà a la font els cantis omplie;
de les herbes bones treia tota oló.
Com me l'escollava l'apenat pastor
que amb son trist relat son dolor traïa!

I'l fil de la serra blavejant enllà
clou més l'horitzó aont ma pensa vola;
eixa pau beneïta ningú trobarà,
i entre somnis d'or restarà ben sola...
Animeta meua be hi seràs feliç!
Ja hem trobat la joia d'un nou paradís
que dels passats mals pròdiga aconsola.

Quina grata essència d'aquell pi gegant
que'l tramontana! sens parà escabella!
sempre me'n hi volo a fruir l'encant
entre'l dolç murmul de la fontanella.

A. BUSQUETS I PUNSET

Notes comarcals

Santa Coloma de Farnés.—Dies en-
rera el pare de D. Salvador Planes de Far-
nès va aconseguir agafar a sis genetes (gar-
dunyes), que feia dies es dedicaven a la bus-
ca de viram, havent destruït en pocs dies a
unes vuitanta aus de corral, com que això
hà cridat la atenció dels veïns; més de 800
han desfilat per la casa del senyor Planes
per veure a tan destructors animallets. Ara
que parlè de això, bô serà donar uns
quants datos aprop de aitals animals.

Són de la rasa de les mustelides, mamí-
fers, carnícers, pertanyen al gènere marta,
es més petit que el gat i més gros que la
mustela, i molt semblan an aquets.

Les genetes desprenen una forta pudó
desagradable. Es troben en totes les locali-
tats, en les selves, boscos, arbolats, gran-
ges, quintes, magatzems de forratges, etc.
Presenta una fisonomia molt viva, ull viu,
salt lleuger, membres àgils, cos fletxible,
moviments accelerats, salta i brinca millor
que no corre, s'enfila per les muralles, entra
en els colomers i galliners, menja les aus i
mata a les aus de corral, agafa aixis mateix
a les rates, tuaps i aucelletes, i cassà de nit.
Les femelles, en els seus primers parts,
tenen solsament tres o quatre fills, i des-
prés fins a set. Menja de tot menys enciam
i escaróla. Beu amb molta freqüència i
dorm a voltes dos dies seguits, colcant-se
esfèricament. Es susceptible de ser domes-
ticada.

— Per qüestions de diner, varen repa-
rtir-se algunes pèles, en ple dia i en un dels
carrers més cèntrics, dos conegudes perso-
nes d'aquesta localitat, no arriban les còses
a majors, mercès a la oportuna intervenció
de quatre individus del somatén, que con-
seguien descompartir-los. Més tard es re-
cullí en el lloc del sucés una llei hipoteca-
ria i una lletra de canbi de propietat dels
lluïtadors.

— Entre el nombre de estiuejadors es
troben en aquesta ciutat el poeta català don
Francesc Mateu, senyora i encisadores fi-
lles, la mare del Diputat Faancesc Cambó,
família Gironés, Gari i la Colonia escolar
Mossen Cinto, composta de llurs profesors
i 25 alumnes, tots aixierits i contents, la
qual siguié molt ben rebuda per l'Ajunta-
ment. Que'ls hi provi força l'estada entre
nosaltres als plansons de la futura Cata-
lunya.

— Està ja desfusonat el servei de tele-
grafs i correu, habent-se traslladat l'Admi-
nistració de Correus en una de les cases del
carrer de Vall, lloc tal vegada el més cèn-
tric i còmode de la població. Resulta una
oficina molt bonica i ben repartida. Està en
la actualitat, gracies a l'activitat del admi-
nistrador senyor Sureda i cooperació dels
carterers senyors Capdevila i Torres, el servei
molt ben montat i repartit-se'l correu prom-
pte i complaguen fins als més exigents. Sols
falta que per qui correspongui es fassin tre-
balls pera conseguir el giro postal.

— Diumenge passat, dia 10, tingué lloc
en el nou casal de la Lliga Regionalista una
reunió general baix la presidència de En
Josep Maria Bofill, acordant-se cel·lebrar
l'inauguració oficial del nou edifici per la

diada de la Mare de Deu de setembre, no-
menat-se al dit senyor Bofill, Josep Maria
Puig, Josep Corominas, Joaquim Ribas i
Robert Torrent, com a comissionats per a
portar a fi els treballs de organització con-
venients a fi de que tal acte siga una boni-
ca festa de catalanitat. Es dona com a se-
gur que'n l'acte inaugural hi pendran part
valiosos elements catalanistes, el volgut
diputat pel districte i en Francesc Cambó,
resolguent-se ademés que dita comissió or-
ganitzi un festival dedicat a la Colonia Es-
colar Mossen Cinto que's troba estiuejant
en aquesta ciutat.

— Ens consta de bona part que'l bon pa-
trici don Lluís Janer ha encomanat al dipu-
tat senyor Bofill que ans de despedir-se
d'aquesta la Colonia Escolar Mossen Cinto
se'ls hi fassi a tots els nens una ofrenda com
a record de la seva estada en aquesta. Nos-
altres des de aquestes columnes felicitem
amb estusiasme al senyor Janer pel seu edi-
ficant acte patriòtic.

— Per la propera diada de la Verge d'agost
tindrà lloc en el balneari una bonica festa
artística musical.

— Segueixen arribant tots els dies famílies
forasteres que's proposen passar la tempò-
rada d'estiu en aquesta.

— Estem disfrutant d'una temperatura
molt agradable.

— Es recomana a totes les persones de
gust el conegut postre *Teules inventades*
en l'any 1894 per el confiter Francesc
Trias de Santa Coloma de Farnés, es el
predilecte de entre tots els postres i els seus
merits son tants que les TEULES junt amb
una altre especialitat de la casa, nomenada
TORPEDOS que també es d'un gust exquisit
foren distingits amb el gran premi i medalla
d'or i de argent en la exposició de París i
Barcelona pèls seus especials components.

Com tota cosa bona no deixen les *Teules*
de tenir imitadors, per a això se vos recoma-
na demaneu sempre les de la casa Fran-
cesc Trias que's el que té la marca regis-
trada i l'inventor. Se serveixen en unes
artístiques capses de llaua en totes les
bones confiteries i en casa del inventor
Francesc Trias, carrer de Vall de Santa
Coloma de Farnés.

Viladrau.—El dia 15 del corrent mes
s'inaugurarà la capella fonda resceniment
construïda. Es faran grans festes rel ligioses
per a celebrar-ho, segons indicarem en crò-
niques anteriors i que avui especificarem.

El divendres dia 15, a les deu del matí hi
haurà Ofici de Sagrament cantant la missa
De Angelis la Schola cantorum de la pa-
rroquia. A la tarde a dos quarts de cinc,
Trissagi cantat i sermó pel Rvt. P. Antoni
Blanc missioner de l'Inmaculat C. de Maria.

Dissabte dia 16. A mig dia tritlleig de
campanes, i a les tres distribució de bonos
als pobres de la parroquia a la Rectoria, i
a les set del vespre funció a l'Església.

Diumenge dia 17. A dos quarts de vuit
missa de comunió general que celebrará el
senyor bisbe de Vic. A les deu solemne
Missa Major assistint-hi de mig pontifical
l'esmentat senyor bisbe, cantant-se la missa
Dierick per l'orquestra «Unió Lirica» de
Vic.

A dos quarts de dotze concert públic per
la mateixa orquestra a l'Hotel Bofill. Tarde,
a dos quarts de quatre Trissagi cantat amb
orquestra i després processó amb assisten-
cia del senyor Bisbe, magnific Ajuntament,
Contraries, Associacions piadoses de la pa-
rroquia i Comissions de l'Apostolat de l'ora-
ció de Vic, que's dirigirà a l'Església de la
Pietat on se beneirà l'Imatge del Sagrat
Cor, per acompanyar-la després en entrada
triumfal. Hi haurà sermó pel mateix ora-
dor sagrat ja esmentat, acabant-se la funció
amb l'acte de consagració al Sagrat Cort i
pastoral benedicció de nostre Prelat.

Amb l'animació i entusiasme que regna,
promet ésser molt lluida la festa en cada
un dels tres dies.

— Cridem molt de veres l'atenció a les
autoritats corresponents i molt singular-
ment al benemerit cos de la guardia civil
per a que procurin privar la caça de per-
dius i conills que per aquests barals se'n fa
abús pels caçadors poc escrupulosos i sens
mirament de cap mena, per a infringir la
veda. Fora util algun escarment als inspec-
tors per a ensenyar-los a complir lo precep-
tuat per la llei.

— Tenim ja'l poble plé de forasters que

frueixen platxesiosament de les dolçures de
nostre clima.

L'hotel Bofill i la fonda Rita tenen plenes
les seves habitacions també.

Bona temporada és la present.

Arbuocies.—Estem en plena temporada
i l'animació per les fonts i passeigs és ex-
traordinaria.

El dimarts dia 5 la cobla «La Rebrotada»
vá tocar sardanes a «La Font del Palau»,
propietat dels senyors Bosch, éssent molt
concurreguda; durant la tarde no vá parar
el trànsit per aquell indret de la carretera
de Viladrau que's indiscutiblement el lloc
més pintoresc d'aquesta població.

— Son an aquesta població les nenes d'una
Colonia escolar del municipi de Barcelona.

— La festa major que's celebra el dies 17,
17 i 19 del present serà espléndida com
mai s'ha vist.

Les empreses estan compostes per ele-
ments joves i persones que no van a em-
pendres l'organització de les festes per nego-
ci i sabem és proposen que tot resulti es-
pléndid i amb el major lluitament, per a lo
qual tenen contractada una reputada or-
questra pels balls i concert que tindran lloc
a l'espaciós saló del Foment, i una acre-
ditada cobla per a el concurs de sardanes,
de les millors del Empordà.

Per altre part, l'altre empresa composta
igualment de persones prestigioses i de bon
gust artistic, té contractat un grandios em-
belat i una orquestra de Barcelona que po-
dria ser «La Filarmónica» o, en son defec-
te, vindrà una banda de regiment per els
concert i balls del embelat i les dues cobles
de la població per a les sardanes, funcions
rel·ligioses i passades. Per a la festa major
d'aquest any doncs tindrem tres cobles de
sardanes i dues orquestes de les millors per
balls i concerts.

Apart de tot això sabem també que no
mancaran els números obligats de cada any
com són els *Jocs de sortija*, *Focs artificials*,
Curses de bicicletes, etc.

Regna gran entusiasme entre els sarda-
nistes per a l'organització del concurs de
sardanes.

Hi haurà ademés funció tots els dies en
el teatre del Centre Catòlic i cinematograf.

Moviment d'Estiuejadors

Som al mig del istiu, entrem doncs al
fort de l'animació. Al gran nombre de fo-
rasters que hi havia, calculis amb un con-
tingent de cent cinquanta a dues centes
persones que arriban a diari a engroixir la
colonia, l'aspecte que ofereix la vila i sos
encontorns. Passeigs, fonts, carrers i places
van plens d'alegre remoreig i enguany
aquest hà guanyat en notes juveníloles.
Més que'ls altres anys abunda la joventut.
L'esplet de boniques damiseles es mes abun-
dant i arreu com mai se sent també el ten-
dre i alegre espiguet de tendres nens. Això
s'entona d'any, en any sembla que s'ager-
mana més la barreja de vells e infants unit
en compacta harmonia la daurada joventut
primavera de la vida. I deixant-nos d'entu-
siasmes que sols pot justificar qui d'aprop
contempli tant bell quadre, passarem a do-
nar compte alhora que la benvinguda dels
estiuejadors següents.

D. Jaume Brossa i família (Barcelona).—
D. Antoni Morales (fill adoptiu d'aquesta
Vila) catedratic facultat de Medicina de
Barcelona, amb la seva senyora.—D. Fran-
cisco Rovira.—D. Eduart Genís i família
(Palafrugell).—Família Puigarnau.—Don
Frederic Taberner i família (Barcelona).—
D. Lluís Montset i família (Tarrasa).—Don
Josep Gusils i la seva filla Sta. Concepció
(Barcelona).

D. Jaume Comas (Palma de Mallorca).—
D. Josep Bellido i filla (Palamós).—D. Jo-
sep Montesinos i Sra. (València).—D. Eu-
sebi Boquer amb Sra. i filla.—D. Pere Ma-
nyac.—D. Josep Balaguer.—D. Pere Pagés
(Barcelona).—D. Josep M. Carrau amb dues
filles (València).—Rnt. D. Jaume Jaume
(Palma de Mallorca).—Sr. Baró de Hauri
amb dues filles (València).—Rnt. D. Antoni
Sastre (Buenos Aires).—D. Francisco Maes-
tre, amb Sra. fill i Sra. mare (València).—
D. Andreu Vallespinos (Barcelona).

D. Amado Casajoana (Barcelona).—Don
Ernest de la Vega (Havana).—D. Enric

Bartolí (Barcelona).—D. Joan Balldosera
i germana (Buenos Aires).—Dr. Durand
(Barcelona).—Dr. Poblet (Barbará).—Do-
nya Maria Martí i família (Barcelona).—
Sra. Vda. de Quer i sa filla (Barcelona).—
D. Tomás Estellés (Almadén).—D.ª Joana
Puig (Barcelona).—D. Julià Puig (Barcelo-
na) Dtor. Mas (Magistral de la Catedral de
Barcelona).—D. Jaume Morey amb senyora
i filla (Barcelona).—Georges Moritz (Stras-
burg).—D.ª Lluïsa Quiebras (Barcelona).—don
Gaspar Alomar amb la seva filla (Palma de
Mallorca).—D. Hans Zeuze. D. Frederic
Witty i senyora; D. Romeu Fornells (Pal-
ma de Mallorca).—D. Josep Ferrer i família
(Barcelona).—D.ª Teresa Martí (Vilanova i
Geltrú).—D.ª Maria Ferrer i família (Barce-
lona).—Sr. Canals. Sr. Martí Torner (Barce-
lona).—D. Albert Puig. D. Lluís Quintana
i família (Barcelona).—D. Llogari Torrents
i família (Manresa).

També's troba ja estiuejant en sa her-
mosa casa pairal de Pallejá, situada en
aquesta vil·la, la Sra. Marquesa de Montso-
lís que tantes probes té donades d'afecció
an aquest país.

Aixis mateix hem tingut el gust de salu-
dar a D. Miquel Lloveras; D. Francisco
Pagés, senyora i néta (Barcelona).—D. Ma-
nuel Almeda (Girona).—Sr. Gassó amb fill i
cunyat; Sr. Galibern amb mare i nevoda
(Torruella de Montgrí).

Tal com varem anunciar, està entre nos-
altres el festiu autor D. Josep Asmarats
amb sa filla Paquita, i neboda Paquita Bri-
llas. No'ns ha desmentit nostra profecia, ha
improvisat a tort i a dret i fonts i paratges
predilectes han sigut honorats amb la cor-
responent dedicatòria.

Està també aquí reposant de sos negocis
el conegut comerciant D. Manuel Ferrer i
Mercet amb companyia de la seva senyora
D.ª Agneta Torres i família Lluïsa Ferrer,
Trinitat Ferrer i Josep M.ª Ferrer (de Bar-
celona).—D. Gaudenci Malla i germana (Bar-
celona).—D. Josep Rovira (Tiana).—D. Anto-
ni Llerges i senyora (Moncada).—D. Antoni
Piqué (Barcelona).—D.ª Teresa Huguet i fa-
mília (Barcelona).—D. Lluís Ballot i senyo-
ra; D. Frederic Pagés (Barcelona).—D.ª Ele-
na Lozano i fill (Tarragona).—D.ª Maria Cas-
tells de Piñol (Vilafranca).—D. Miguel Sala;
D. Josep Reig (Barcelona).—D.ª Carme Ni-
casi (Molins de Rei).—D. Joaquim Baus (Ge-
rona).—D.ª Esperança Arquimbau; D.ª Gre-
goria Lopez (Barcelona).

D. Francesc de A. Mas i família.—Don
D. Víctor Pi i família.—D. Pere Rovira i
família.—D. Joan Estela i família.—Don
Tomás Vidal i família.—D. Ferran Rodon
i Sra.—D. Esteve Sala i família.—D. Josep
Blaxter.—D. Antoni Masaràn (Barcelona).
—D. Josep Hill (Moja).—D. Vicens Peralta
amb Sra. i filla (Tortosa).—D.ª Eulària Ver-
daguer i neboda (Badalona).

També hem tingut el gust de saludar a
don Joan de Ribot i germanes Dolors, Car-
me i Assumció, a don Joan de Noguer i
distingida Sra. als quals els hi avinentem
novament l'espresio de nostre sentit condol
per la perdua del que fou venerable varó
don Joaquim de Ribot.

Notà simpática es per a aquesta secció
donar compte de que enguany forma part de
la colonia la escolar patrocinada pel Con-
sistori Barceloní.

Es Director d'aquesta Colonia D. Joan
Ribera Villaró, Mestre de les Escoles Na-
cionals de Barcelona i alumne de l'Escola
d'Estudis Superiors del Magisteri de Ma-
drid. Hà visitat escoles a França, Bèlgica i
Suïssa.

Mestre de la Colonia: Josep M.ª Sobils
Juca.

Els nois que la composan son els se-
guents:

Jaume Borbón Marañá, Joan Font Vinyas,
Josep Vinyas Tarrasa, Jaume Hernández
Arellano, Alexandre Hernández Arellano,
Elias Hernández Arellano, Josep Isart Ca-
verní, Pau Jarque Lockr, Juli Juncosa Vi-
nyas, Ignasi Joves Marió, Lluís Joves Ma-
rió, Francesc Lozano Carrera, Francesc
López Colomé, Jaume León Bravo, Eugeni
Mercé Barco, Lluís Mercé Barco, Enric
Noló Fluri, Joaquim Nolló Fluri, Antoni
Orús Giménez, Salvador Oriol Sancho, Ri-
cart Pérez García, Carles Mitats Jordana,
Joan Sancho Besora, Josep Font Campàs,
Joan Font Cassà.

Ben vinguts sian els fills de la ciutat a

enfortir sos tendres pulmons amb els aires sanitosos d'aquestes muntanyes.

Amb gust consignem també la arribada de nostres bons amics D. Pere Pompido amb la seva Sra.; a les Stes. Concepció i Teresa de Molins (Barcelona).—D. Adolf Vallirana (Manresa).—D.ª Carme Albareda (Tarragona). D. Eduart Castillo i senyora (Arenys de Mar). D.ª Manela Rusinyol.—D. Sebastià Girós i Sra. (Barcelona).—Reberent D. Ramon Miquel.—D. Jaume Tubau i Sra.—D. Josep M. Salvador i fills.—Rnt. Pare Vidal.—D. Domingo Sanjuan.—D. Antoni Plan i Planas.—D.ª Magdalena Varenys (Reus).

D. Pere Morell Ribas (Barcelona).—Don Antoni Jordana (Prats de Lluçanès).—Don Antoni Pastells (Tarrassa).—D. Vito Beato (Barcelona).—D. Josep Gori (Reus).—Don Estanislao Jo i família (Barcelona).—Don Joan de Noguera i Sra. (Sagaró).—Rnt. Pare Joan de Abadal (Tortosa).—Rnt. Pare Lluís Casas (Valencia).—D. Josep Blanché (Barcelona).—D. Lluís Armengol i família (Lleida).—D. Joan Mascran (Barcelona).—Don Amado Carteras i família (Blanes).—Donya Pastora Mateu.—D.ª Lluïsa Serra (Barcelona).

D. Agusti Vergés (Barcelona); D.ª Amalia Cano de Perez i fills (Puerto Rico); don Francisco Torró (Barcelona); D. Casimir Font i fill (Vilanova i Geltrú); D. Joan Roldós Mas (Barcelona); Rvt. Pare Bergadà; D. Felix Feliu i família; D. Joan Brichs; don Miquel Picó; D.ª Elisa Mascaró (Barcelona); D. Josep Raventí (St. Pere de Ribas); D.ª Josefa Trotón (Madrid); D.ª Dolors Gener (Balaguer); D.ª Maria Suidal (Hosca); D. Miquel Diaz (Alcañiz); D. Marins Gelart (Figueras); D. Josep Mestres (Barcelona); D. Domingo Sanjuan (Masnou); D. Joan Tubau (Barcelona); D. Tomás Gimenez (Valls); Rvt. Ramon Miquel (Solsona); don Enric Gomez, D.ª Leonor Rafols, D.ª Eladia Arquer (Barcelona); D. Josep Rovira (Tiana); D. Gerart Martí (Badalona); D. Josep M. Salvador, D. Isidre Carbonell, don Josep Permanyer, D.ª Asumpció Portabellà (Barcelona); D. Francisco Tormo (Valencia); D. Frederic Manchion (Barcelona); D.ª Josefa Baltà (Vilafranca), i D. Remigi Bofarull (Barcelona).

Bona estada i dalit per les excursions i fins al número vinent.

Per un d'aquells casos imprevistos en la confecció d'un periòdic, és fins aquí la secció corresponent al número anterior. Continuem doncs la llista dels arribats últimament i qual notícia ha vingut fins a nosaltres.

Hem tingut el gust de veure i saludar als conseqüents estiuejants D. Frederic Wynn i família.—D. Antoni Sala, senyora i filla.—D. Esteve Alujo i senyora.—Don Carles Papirer i fill Josep.—D. Fermí Gamón (Barcelona).—D. Josep Nadal (Metge de Palamós) amb ses filles Dolors i Maria i'l seu nét Lluís Nadal.

Així mateix han arribat an aquesta vila: D. Josep Pallarés i família (Barcelona).—D. Nicolau Talló i senyora (Tarrassa).—D.ª Eulalia Llinás i família (Barcelona).—D. Vicens Ortega (Valencia).—D.ª Carme Guitart i família (Barcelona).—D.ª Sebastiana Rabassa i fill (Vinaroz).—D. Josep Torrent i D. Francisco Cruz (Cassà de la Selva).—D. Emili Torruella (Barcelona).—D.ª Conxa Roure i fill (Palma de Mallorca).—D. Ramón Pavía i família (Barcelona).—D. Vicens Ramoneda.—D. Josep Serra.—D. Ramón Soler.—D. Joan Reinalt.—Don Francisco Pujol (Barcelona).

Amb molt goig hem donat la benvinguda a D. P. Boada, senyora i filles (Sant Feliu de Guixols).—D.ª Ramona Güell, viuda de Fuster i la seva filla Maria; D.ª Maria Horet i D. Francisco Ferrés (Selva del Camp).—D. Cristobal Rovira i senyora (Santiago de Cuba).—D. Josep Cendra i família (Vic).

D. Josep Soler.—D. Josep Riera.—Don Joan Comas.—Don Pere Siga.—Don Joan Graells i família.—D. Joaquim Pons.—Donya Maria Giralt.—D. Casimir Rexac.—D. Lluís Soler.—D. Enric Gómez.—D. Enric Arqués.—D. Gabriel Borrás.—D. Francisco Tormo.—D. Marius Gallart (Barcelona).—D. Rafael Burgall (Tarragona).—Don Agustí Mans River (Çaragoça).—D. Beltran Tous (Barcelona).

D. Domingo Nouvet (Manresa).—D. Ramis Costas (Barcelona). D. Josep Colomer.—

D. Guillem Sihdetroin.—D. Isidre Carbonell.—D. Francesch Galí.—D. Joan Rosés.—D. Miquel Matalí.—D. Josep Tenedor.—D. Josep Serra.—D. Joan Castellà.—Don Emili Cantajoch.—D. Jassinto Amigó (Barcelona).—D. M. P. Ventura (Valencia).—D. Francesc Bruqués i senyora (Tarrassa).

D. Anton Fontdevila i família (Mataró).—D. Pascual Ventura (Barcelona).—D. Antón Llargés (Moncada). D.ª Josefa Jaen (Barcelona).—D. Miquel Ollé (Sabadell).—D.ª Dolors Riera de Balcells.—D. Anton Ayala (Jaén).—D. Facundo Gil i senyora (Valencia).—D.ª Conxa de Ros de Carcel viuda de Berenguer.—D.ª Concepció Crespo (Valencia).

D. Bernat Sils (Cartagena).—D. Joan Ribera (Suria).—D. Cristófol Renart (Barcelona).—D. Jaume Amigó (Reus).—D. Josep Oriol (Barcelona).—D. Josep Molins (Tarragona).—D.ª Carme Guitart.—Don Joan Rabassó.—D. Robert Serrat (Barcelona).—D. Pau Vidal.—D. Domingo Sanjuan.—D.ª Mercè Cendra.—D. Francesc Ferreté.—D. Francesc Noguera.—Sr. Coral i fills, i D. Manuel Camps Ros (Barcelona).

D.ª Carme Albareda i el seu fill D. Manuel Marsal (Tarragona).—D. Conrat Muns (Torredenbarra).—D. Marcell Villena (Madrid).—D.ª Agneta Castellón.—Sra. viuda Corrià i filles (Lleida).—D. Jaume Farell i família (Valencia).—D. Felip Campins i filla.—D. Miquel Castellví i filla (Barcelona).—D. Josep Notó (Santiago de Cuba).—Don Francesc Comas i fill (Barcelona).—D. Josep Sisterna i senyora (San Feliu de Guixols).

D.ª Victoria Cabrera de Barbey.—Donya Rafaela Barbey.—D.ª Maria Barbey.—Don Frederic Gonzalez.—D. Josep Casas amb le seves filles Agneta i Maria.—D. Ferrán March i família (Barcelona).—D. Josep Galán (Girona).—D. Pere Sans i família (Barcelona).—D. Rodolf Trias i família (Tarragona).—D. Emili Cortijo (Barcelona).—Don Plàcit Viladecans.—D. Frederic Poc.—Donya Isabel Ballester (Barcelona).—D. Josep Llobet i família (Lloret de Mar).—D. Josep Bech i família (Barcelona).—D. Felip Camps (Lleida).

Sana expansió i bona estada els desitja «L'Estiuada».

X.

Noves

Per efecte de l'excés d'original en el número de la setmana passada tinguerem de deixar de publicar algunes seccions ben importants com el «Moviment d'Estiuejadors» que insertem en aquest número, el qual apareix amb anterioritat al dia acostumat atenent a la festa del divendres.

— Confiteria den Manel Planas, carrer de Valls n.º 6. Especialitat en el riquíssim i acreditat postre *Barrats de Sant Hilari*. La millor pasta seca. Sucursal al carrer de la Rectoria.

Escorxador.—Aquesta setmana passada varen sacrificar-se 148 xais i 16 badelles, de pés total 2,389 kilos.

Dissabte passat la cobla «La Rebrotada» d'Arbucies va tocar sardanes a la plasça de mossén Cinto Verdaguer.

— Acreditada confiteria d'Adjutori Monalt, carrer de Vich prop del passeig de la Font-Vella. Elaboració diària de les exquisides *Tortades*.

Com ja veurán els nostres llegidors publicuem en aquest número un interessant article sobre els rodells i l'aranzel. El seu autor distinguit amic nostre és l'il·lustrat economista i secretari de la Lliga de Defensa Industrial i Comercial de Barcelona, En Marian Pirretas; avaloren i donen gran transcendència al contingut del mencionat article ja que a la seva coneguda competència econòmica hi hán que ajuntar les campanyes aranzelaries que há fet prop mateix de la Junta d'aranzels.

— El millor de tots els xocolates es el d'*Amatller* marca LLUNA.

Há sigut entregada pel Dr. Casamada la Memoria que conté l'anàlisi de les nostres aigües medicinals i els procediments seguits per obtenir-lo. En el número vinent en parlarem amb més extensió.

A darrers d'aquest mes es celebrarán festes per a commemorar el triomf de la Sta. Creu a l'hermita del Nen Jesus de Praga. Es farà una gran romeria presidida per un pare Abad dels Benedictins i pronunciarà un sermó un dels més eloqüents oradors sagrats de Barcelona.

A la tarde es celebrará un certamen poetic català en que s'haurà de desenrotllar algun dels següents temes: «Deu lloat per la natura», «De fe», «De Patria».

El que obtinga el primer premi elegirá reina de la festa.

— Confiteria den Manel Planas, carrer de Valls, n.º 6. Especialitat en el riquíssim i acreditat postre *Barrets de Sant Hilari*. La millor pasta seca. Sucursal al carrer de la Rectoria.

A l'Administració de correus hi han detingudes les següents cartes rebudes o depositades-des del 1.º de Juliol:

per manca de franquieg: una dirigida a don Joan Pons Curell, de Barcelona; un altre a don Ignaci de la Cueva, C. Universidad, 67, Barcelona; per direcció deficient, postal dipositada i dirigida a cal Ubach, calle Ancha, núm. 3, per entregar a Roseta; sense direcció, postals firmades per Antoni Piqué, José, i Pompeyo.

Cartes rebudes i detingudes per manca de direcció i dirigides a: Hilari Rovira, C. de Valls; Narcís Giral; Jaume Morey (postal); café de l'Unió, per entregar a José Jou, *puchelista*; Teresa Feixas; Carles Clavé i Arnau, Casa Serra; Domingo Sanjuan i Hombravella; Cinta Malet, carrer de Bernis; *Selístina* Salud; Teresa Martí (postal); Josep Mas, al Molí roqué; Dolors Ruguan de Cams (no es gaire intel·ligible), carrer de Vic, 20; D.ª Juanita Urgell; D.ª Maria Serrat; don Hilari Argiles, carrer Vich, núm. 36, 2.º; Mercè Rusca, carrer St. Benet, 4; Joan Fontanellas, Hort-nou, 2; donya Encarnació Llorens; Baronesa viuda de Lluriac; Enric Bartolí; Sra. Maria Serra; Dolors Sabilla, carrer de St. Miquel; Francisco de Torres - Comissió dels Jocs Florals; Josep Rovira Cussó (Tinet)

Postals: Agneta Ferré, carrer Monsolis, núm. 6; Ramona Albert, carrer Rectoria, 19; Llorenç Grenzer; Paquita Campins; Artur Conde; Mr. Witty; Llorenç Badell; Paquita Costa de Vilaclara; Antonia Comas, carrer de Valls.

— *Obesitat*: curació radical (sens alterar el règim de vida) per les corrents elèctriques galvanofaràdiques rítmiques. Resultats: Disminució de pes per més de 4 a 7 kgs.

Dr. Pous Bonet metge electricista, C. de Llúria 36, entresol.—Barcelona.

Els joves d'aquet periòdic projecten organitzar una festa, que bé podria ser un

gran ball, en honor a la Colonia estiuejadora.

Sols volem dir que sens dubte, resultarà d'un bellíssim caient de novetat.

— Farmacia Nova den Pere Gallardo, carrer de la Rectoria, n.º 2.

Secció especial de perfumeria; especialitat en locions, perfums i sabons de les millors marques estrangeres; Aigua de Colonia extra, objectes de tocador, estotxos de fantasia, etc.

En la llista oberta per L'ESTIUADA per obsequiar a la Colonia Escolar, dilluns passat hi figuraven els següents donants cada un dels quals entregà 5 pessetes:

Don Marcell Soler, don S. Molist, don Artur Roche, família Muñoz, don S. Viader, don Joan Estil-las, don R. Pernau, don Pere Gallardo, don F. Culí, casa Saleta, don F. de A. Mas, don J. Lopez, don J. Catalá, don J. Blanxart, don M. Jové, don Ramón Cosidó, don J. Majó, don C. Rovira, Candi Ciervo, don Segismund Riera, don Jaume Polit, don Lluís Monset, don Rafel E. Deleter, don Victor Pi, don Antoni de Argila, don Tadeu Cardona, don Antoni Gasch, don Eduard Genis, don Pere Vintrot, donya Catalina Almacellas, don Francesc Ferran i donya Joana Florensa, viuda de Perez.

Total recullides, cent seixanta pessetes. Continua oberta la subscripció.

Com ja deiem en el passat número, divendres s'entregarà una quantitat a la casa on s'hostatja la Colonia a fi de que'ls nois puguin celebrar millor la festa. El dissabte s'els obsequiarà amb un dinar al a Font-Vella el qual serà servit per les senyoretetes estiuejadores, que per aixó s'han ofert. L'amo del cafe de la Unió, don Josep Corbera, regala unes ampolles de vi de marca pels postres.

— *Automovilistes*.—Dipòsit de bencina del «Real Automóvil Club de Cataluña». Josep Clopés, confiteria, Arbucias.

El pròxim divendres diada de la Mare de Deu, per a celebrar les festes Constantinianes, a les 8 del matí es celebrará una missa de comunió amb plàtica preparatoria pel Rnt. Dr. Felip Pitxat, catedràtic del Seminari de Vic.

A les 10 ofici solemne, cantant-se la missa *Pontifical* de Perosi amb acompanyament d'armonium, violí i violoncel·lo pels mestres senyors Lambert, Constans, i Vergé. Predicarà el mateix orador sagrat.

— Amb la marca LLUNA l'antiga casa *Amatller* ha posat a la venda uns riquissims xocolates que's recomanen per la seva flnor i delicat aroma.

Avis d'Administració.—Es prega als subscriptors de L'ESTIUADA que resideixen fóra de St. Hilari i no hagin fet efectiu l'import d'abonament ho fassin per medi de segells de correu, recader, o en la forma que creguin més convenient.

Imp. Fills D. Casanovas, Ronda S. Pau, 67, Barcelona

CHOCOLATE

AMATLLER

CASA

FUNDADA

EN

1800

BARCELONA

MARCA

LLUNA

CHOCOLATE-AMATLLER

La casa

AMATLLER,

recomienda

sus nuevos cho-

colates marca

LLUNA

á las personas

de más fino pa-

ladar.

MAGATZEMS *EL CENTRE*

de Melchor, Culí i Tarrés

5, Ronda Sant Pere, 5, (prop del Passeig de Gracia)

BARCELONA

GRANS ASSORTIMENTS DE NOVETATS EN
LLANERÍA, SEDERIA i LLENCERÍA

No patireu dels ronyons,
del fetge, ni pahidó;
viureu sempre sans i bons
si en totes les ocasions,
i al menjar teu us diari
de l'aigua de Sant Hilari.

Dipositaris a Barcelona:

IGLESIAS I BARTOMEUS

— ASSALT, 41 —

i al detall en totes les farmacies i tendes d'aigües minerals

La Modernista

Establiment de J. Ximeno Planas

Grans Novetats del Pais Nacionals i Estrangers

Gran local nou en la Placeta de la Reforma

ESTABLIMENT MONTAT COM ELS MILLORS DEL ESTRANGER

Sorprenents novetats. Originalitat i bon gust

Farmacia Nova den Pere Gallardo

CARRER DE LA RECTORIA NUM. 2

Medicaments químicament purs. Aigües minerals i específics del país i estrangers. Productes vegetarians. Articles d'ortopedia, etc.

ELIXIR dentrífic **Gallardo**, el millor per a l'higiene de la boca

Gran assortit en perfumeria de les millors marques estrangeres.
Locions i polvos Piver. — Sabons extrafins. — Objectes de tocador

Nukolarsan

Es el millor remei per a la curació de l'anèmia, la neurastenia, la tuberculosi i totes aquelles malalties que porten com a conseqüència l'amagrimient la consumció.

Com té bon gust i es de efectes ràpids, els malalts el prenen bé i els millors metges el recepten.

Se troba de venda an aquesta població, a la farmacia de

P. Gallardo. — *Rectoria, núm. 2*

Consultori Medic i laboratori per a analisis d' orines

— de —

Joan Estil-las Reixach

Consulta especial per a malalties de la nutrició

De 10 a 12 i de 3 a 5

Hort-nou, 3-baixos -- ST. HILARI SACALM

—El Dr. Lluís de March, ex-ajudant del Doctor Moure de Burdeos — Nas, Coll i Orelles.

El primer especialista de Catalunya que ha posseït l'aparell electric KINESIPHONIC del Dr. Maurice de Paris per a tractar les sorderes per medi de la reeducació del Oïd i el mes modern i perfeccionat. Fontanella, 15-1-1. — De 3 a 5. — BARCELONA.

LA HISPANO SUIZA

Unica fàbrica espanyola d'automòbils

Chassis per a turisme:

12|15 — 15|20 — 30|40 — 45 HP. Alfons XIII

Chassis per a omnibus:

15|20 HP. i 30|40 HP.

Grupos marins:

15 HP. i 30 PH.

Tallers i oficines: BARCELONA — 279, Carretera de Ribas (Sagrera)

MOBLES de A. Dirat

EXPOSICIO PERMANENT

— Dormitoris, Salons, Menjadors, Despatxos, etc. Especialitat en les d'estil anglès —

Carrer de Sant Pau, cantonada Mendizabal. — Barcelona